

17. 9. 2020

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Je smluvní pokuta určena maximální výši sazby dostatečně určitá?

Aby bylo ujednání o smluvní pokutě dostatečně určité a tedy platně vymahatelné, je nutné věnovat sjednání smluvní pokuty dostatečnou pozornost. Smluvní pokuta musí být vždy sjednána v určité výši nebo alespoň způsobem jejího určení. Zajímavou otázkou je způsob sjednání smluvní pokuty pomocí její maximální výše za porušení konkrétní povinnosti, což by mohlo smluvní straně umožnit přizpůsobit požadovanou smluvní pokutu konkrétním okolnostem a vyhnout se tak případnému soudnímu řízení o moderaci smluvní pokuty.

Je například ujednání, ve kterém se smluvní strana zavazuje uhradit smluvní pokutu až do výše 0,05 % z ceny díla bez DPH, dostatečně určité? Jak bude určena smluvní pokuta požadovaná za porušení smluvní pokutou utvrzené povinnosti?

Tuto otázku řešil Nejvyššího soud v rozsudku spis. zn. 29 Odo 426/2001 ze dne 19. prosince 2002, podle kterého *Smluvní pokuta byla sjednána "do výše 0,5 % z ceny za dílo" a v této výši ji mohl žalobce při porušení smluvní pokutou zajištěných povinností také nepochybně bez dalšího požadovat. Z toho pak vyplývá, že mohl-li žalobce bez dalšího požadovat smluvní pokutu v maximální výši, bylo věcí jeho rozhodnutí, zda se bude domáhat zaplacení smluvní pokuty v nižší procentní sazbě než uvedené maximální (totéž by ostatně mohl učinit i v případě, že by smluvní pokuta byla např. sjednána určitým pevným procentem).*

Nejvyšší soud vycházel z ujednání § 544 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník, které vyžadovalo uvedení výše pokuty nebo způsob, jakým bude stanovena. Ačkoliv tedy rozsudek vychází z již neplatné právní úpravy, je možné jej i za současné právní úpravy použít, neboť způsob stanovení smluvní pokuty je prakticky totožný.

Smluvní pokuta sjednaná nikoliv pevnou částkou nebo pouze procentní sazbou, ale stanovením maximální výše procentní sazby tedy bude sjednána dostatečně určitě. Umožňuje pak požadovat smluvní pokutu ve výši přizpůsobené konkrétní situaci a vyhnout se případné moderaci smluvní pokuty soudem.

Mgr. Milan Zeman

e-mail: ixix@post.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)